

HIMMENNYPASTA

Päiväys: 11.6.2008

Edellinen päiväys: 26.4.2005

EY-merkintä

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****1.1.1 Kauppanimi**
HIMMENNYPASTA**1.1.2 Tunnuskoodi**
T1556**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**
Liuotinhentainen himmennysaine foliolakkoille**1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**
KIILTO OY**1.3.2 Yhteystiedot**

Katuosoite	Tampereentie 408
Postinumero ja -toimipaikka	33880 LEMPÄÄLÄ
Postiosoite	PL 250
Postinumero ja -toimipaikka	33101 TAMPERE
Puhelin	0207 710 100
Telefax	0207 710 101
Sähköposti	productsafety@kiilto.com

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**
+358 (0)9 471 977
Myrkytystietokeskus
Haartmaninkatu 4
00290 Helsinki
FINLAND**2. VAARAN YKSILÖINTI**

Helposti syttyvää. Xn - Haitallinen. Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle. Ärsyttää silmiä ja ihoa. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS/EY-numero ja rek.nro	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
78-93-3	Metyylietyyliketoni	35-45%	F; R11; Xi; R36;R66;R67
1330-20-7	Ksyleeni , isomeerien seos	30-40%	R10; Xn; R20/21; Xi; R38
108-65-6	2-Metoksi-1-Metyylietyyliasettaatti (MPA)	10-20%	R10; Xi; R36

3.1.7 Muut tiedot

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

HIMMENNYS PASTA

Päiväys: 11.6.2008

Edellinen päiväys: 26.4.2005

EY-merkintä

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

- 4.1 Erityiset ohjeet**
Ei vaaroja, jotka vaativat erityisiä ensiapuohjeita.
- 4.2 Hengitys**
Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Annettava happea tai tekohengitystä tarvittaessa.
- 4.3 Iho**
Pestävä saippualla ja vedellä.
- 4.4 Roiskeet silmiin**
Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.
- 4.5 Nieleminen**
Potilas viedään välittömästi sairaalaan. Huuhdeltava suu. Ei saa oksennuttaa.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1 Sopivat sammutusaineet**
Hiilidioksidi (CO₂), jauhe, vaahto
- 5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa**
Tulipalossa voi muodostua hiilimonoksidia ja / tai hiilidioksidia
- 5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten**
Tulipalossa käytettävä paineilmalaitetta.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**
Katso kohta 8
- 6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä**
Estettävä tuotteen pääsy viemäriin.
- 6.3 Puhdistusohjeet**
Imeytettävä inerttiin huokoiseen aineeseen. Kerätään ja siirretään asianmukaisesti etiketöityihin astioihin.
Hävitys: kts. kohta 13

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Käsitely**
Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti.
- 7.2 Varastointi**
Säilytettävä tiiviisti suljettuna kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Altistumisen raja-arvot****8.1.1 HTP-arvot**

78-93-3	Metyylietyyliketoni	100 ppm (15 min)	300 mg/m ³ (15 min)
		Muutettu viimeksi 2005, Iho	
1330-20-7	Ksyleeni , isomeerien seos	100 ppm (8 h)	150 ppm (15 min)
		440 mg/m ³ (8 h)	660 mg/m ³ (15 min)
		luett.v. 1996	
108-65-6	2-Metoksi-1-Metyylietyyliasettaatti (MPA)	50 ppm (8 h)	100 ppm (15 min)

HIMMENNYS PASTA

Päiväys: 11.6.2008

Edellinen päiväys: 26.4.2005

EY-merkintä

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

270 mg/m³ (8 h)
iho,550 mg/m³ (15 min)**8.2 Altistumisen ehkäiseminen****8.2.1 Työperäisen altistumisen torjunta**

Järjestettävä sopiva imutuuletus koneistojen yhteyteen. Kädet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Jos ilmanvaihto on puutteellinen, on käytettävä liuotinhöyryjä pidättävää hengityksensuojainta - suodintyyppi A2.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Kumi- tai muovikäsineet.
EN 374n mukaiset suojakäsineet.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Tiiviisti asettuvat suojalasit

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Läpäisemätön vaatetus.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

liuos, harmaa, samea, pistävä haju

9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**9.2.1 pH**

-

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue

+80°C (ASTM D 1078) (Metyylietyyliketoni) (myös tuotteen)

9.2.3 Leimahduspiste

-4°C (Metyylietyyliketoni) (myös tuotteen)

9.2.5 Räjähdysominaisuudet**9.2.5.1 Alempi räjähdysraja**

1.8 til. %

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja

11,5 til. % (Metyylietyyliketoni) (myös tuotteen)

9.2.7 Höyrinpaine

-

9.2.8 Suhteellinen tiheys

n. 0.80 kg/dm³ / 20 °C

9.2.9 Liukoisuus**9.2.9.1 Vesiliukoisuus**

liukenematon

9.2.9.2 Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)

-

9.2.10 Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi

-

9.3 Muut tiedot

Itsesyttymislämpötila +272 °C (2-Metoksi-1-Metyylietyyliasettaatti (MPA)), (myös tuotteen)

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palossa muodostuu terveydelle haitallisia ja myrkyllisiä kaasuja. Hiilidioksidi saattaa riittävässä pitoisuuksissa vaikuttaa tukahduttavasti. Hiilimonoksidi eli häkä on myrkyllistä hengitettynä.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

HIMMENNYS PASTA

Päiväys: 11.6.2008

Edellinen päiväys: 26.4.2005

EY-merkintä

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

Suurien höyrypitoisuuksien hengittäminen voi alentaa keskushermoston toimintaa ja aiheuttaa huumausta. Voi aiheuttaa päänsärkyä ja huimausta.

CAS 78-93-3 Metyylietyyliketoni: LD₅₀ = 2737 mg/kg, LD50/suun kautta/rotta, LD₅₀ = 5000 mg/kg, LD50/ihon kautta/kani

CAS 1330-20-7 Ksyleeni: LD₅₀ = 4300 mg/kg, LD50/suun kautta/rotta, LC₅₀ = 29 mg/l, hengitysteitse, rotta

CAS 108-65-6 2-Metoksi-1-Metyylietyyliasettaatti (MPA): LD₅₀ = 8532 mg/kg, LD50/suun kautta/rotta, ,naaras, L₅₀ = > 5000 mg/kg, LD50/ihon kautta/kani

11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Ärsyttää silmiä ja ihoa. Pienten liuotinhöyrypitoisuuksien hengittäminen ärsyttää hengityselimiä ja limakalvoja. Liuotinhöyryt ärsyttävät silmiä sekä nenän ja nielun limakalvoja.

11.3 Herkistyminen

-

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Altistuminen kattoarvoa korkeammille liuotinhöyryjen pitoisuuksille saattaa aiheuttaa haittaa terveydelle, kuten esim. limakalvon ja hengityselinten ärsytystä sekä munuaisten, maksan ja keskushermoston vaurioita.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Liuotinhöyryjen hengittäminen voi aiheuttaa huimausta. Ärsyttää ja kuivattaa ihoa. Kosketus silmien kanssa voi aiheuttaa ärsytystä. Toistuva kosketus voi aiheuttaa allergisia reaktioita erittäin herkissä henkilöissä.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

CAS 1330-20-7 Ksyleeni: LC₅₀ = 14 mg/l / 96 h / Kirjolohi = = KOHTALAINEN

EC₅₀ = 46 mg/l / 3 h / levä = KOHTALAINEN, EC₅₀ = 165 mg/l / 28 h / Vesikirppu (Daphnia) = = KOHTALAINEN, LC₅₀ = 86 mg/l / 48 h / Kultasäynävä (Golden orfe)

CAS 78-93-3 Metyylietyyliketoni: LC₅₀ = 5600 mg/l / 96 h / kala heikko , EC₅₀ = 12500 mg/l / levä heikko LC₅₀ 520 mg/l / 48 h / Daphnia magna (vesikirppu) heikko

CAS 108-65-6 2-Metoksi-1-Metyylietyyliasettaatti (MPA): LC₅₀ 100-180 mg/l / 96 h, kala, EC₅₀ >500 mg/l / 48 h, Daphnia magna (vesikirppu)

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

CAS 1330-20-7 Ksyleeni: EC₅₀ = 1 - 10 mg/l / bakteeri = Myrkyllistä bakteereille (arvio)

CAS 78-93-3 Metyylietyyliketoni: Lievästi myrkyllinen nisäkkäille. IC₅₀ > 100 mg/l, bakteeri Aine ei ole myrkyllistä.

12.2 Kulkeutuvuus

CAS 1330-20-7 Ksyleeni: Henryn lain vakio 780 Pa x m³/mol Tuote on liukenematon ja kelluu veden pinnalla. Hajaantuu nopeasti ilmaan. Maaperän ja pohjaveden saastumisvaara.

CAS 78-93-3 Metyylietyyliketoni: Tuote haihtuu helposti maan ja veden pinnalta. Puoliintumisaika 138 h vedessä / 20°C / 1 m / laskettu

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

CAS 1330-20-7 Ksyleeni: BOD₂₈ TOD Helposti biologisesti hajoava.

CAS 78-93-3 Metyylietyyliketoni: BOD₅ , COD₂₈ , BOD₅ = nopeasti hajoava

CAS 108-65-6 2-Metoksi-1-Metyylietyyliasettaatti (MPA): BOD₂₈ TOD (OECD302B-liukoisien orgaanisen hiilen pelkistyminen)

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

CAS 1330-20-7 Ksyleeni Hapettuu nopeasti fotokemiallisen reaktion kautta ilmassa. Tuote voi hajota nopeasti ilmassa. (puoliutumisaika: 0.5 d)

CAS 78-93-3 Metyylietyyliketoni: Hydrolysoituu nopeasti veden läsnäollessa.

12.4 Biokertyvyys

HIMMENNYS PASTA

Päiväys: 11.6.2008

Edellinen päiväys: 26.4.2005

EY-merkintä

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

CAS 1330-20-7 Ksyleeni: log K_{ow} 3.2, BCF = 15 KOHTALAINENCAS 78-93-3 Metyylietyyliketoni: log K_{ow} 1.8-2.0 laskettu, Aine ei ole kertyvää.CAS 108-65-6 2-Metoksi-1-Metyylietyyliasetatti (MPA): log K_{ow} 0.43, laskettu**12.6 Muut haitalliset vaikutukset**

CAS 78-93-3 Metyylietyyliketoni: Tuote hajonaa jätevedenkäsittelylaitoksessa. Tuotteen joutuessa vesistöön, voi se aiheuttaa merkittävän happikatovaaran.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Tuote on ongelmajätettä. Hävitettävä erikoisjätteenä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1263
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	-
	ADR/RID-varoituslipukkeet	nro 3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	Maali
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	Paint
	Pakkausryhmä	II
	IMO-Varoituslipukkeet	3
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	Paint
	ICAO-Varoituslipukkeet	no 3 "Flammable liquid"

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Varoitusetiketin tietoja	
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi	
	F	Helposti syttyvä
	Xn	Haitallinen
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet	
	Ksyleeni, isomeerien seos	
	Metyylietyyliketoni	
15.1.3	R-lausekkeet	
	R20/21	Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.
	R36/38	Ärsyttää silmiä ja ihoa.
	R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
15.1.4	S-lausekkeet	
	S9	Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.
	S16	Eristettävä sytytyslähdeistä - Tupakointi kielletty.
	S23D	Vältettävä höyryn hengittämistä.
	S25	Varottava kemikaalin joutumista silmiin.
	S33	Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti.
	S51	Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

HIMMENNYPASTA

Päiväys: 11.6.2008

Edellinen päiväys: 26.4.2005

EY-merkintä

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

16. MUUT TIEDOT**16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**

R10	Syttyvää.
R11	Helposti syttyvää.
R20/21	Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.
R36	Ärsyttää silmiä.
R36/38	Ärsyttää silmiä ja ihoa.
R38	Ärsyttää ihoa.
R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.4 Lisätiedot

Ilkka Salonen

16.5 Käytetyt tietolähteet

Lainsäädäntö ja raaka-ainetoimittajien antama tieto, Sax's "Dangerous Properties of Industrial Materials."